

S  
ygn. akt IV U 370/23

## WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 25 października 2023 roku

Sąd Okręgowy w Sieradzu IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: sędzia Sławomir Górny

Protokolant: st. sekr. sąd. Beata Krysiak

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 25 października 2023 roku w Sieradzu

odwołania C. C.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w Ł.

z dnia 27 lipca 2023 r. Nr (...)

w sprawie C. C.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w Ł.

o rekompensatę

zmienia zaskarżoną decyzję i przyznaje C. C. prawo do rekompensaty z tytułu pracy w warunkach szczególnych od 19 lipca 2023 roku.

**Sygn. akt IV U 370/23**

## UZASADNIENIE

Decyzją z 27.07.2023r., Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w Ł. odmówił C. C. przyznania prawa do rekompensaty, z uwagi na nieudowodnienie co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach. Do stażu pracy w szczególnych warunkach nieuwzględniono okresu zatrudnienia od 1.01.1987 – 31.10.1999.

Nie podzielając powyższej decyzji w/w złożył odwołanie, wnosząc o przyznanie prawa do przedmiotowego świadczenia. Wskazywał, że przez cały okres zatrudnienia w (...) S.A. Fabryka (...) pracował w szczególnych warunkach na stanowisku drążacz, zarówno do grudnia 1986 roku, jak i po tej dacie.

W odpowiedzi na odwołanie ZUS wnosił o jego oddalenie

**Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:**

C. C., ur. 19. (...).

W okresie od 1.01.1987 – 31.10.1999, był zatrudniony stale i w pełnym wymiarze czasu pracy w (...) jako drążacz. Był to zakład narzędziowy, który zajmował się produkcją narzędzi i części metalowych. W-ca pracował na drążarkach. Razem z wnioskodawcą pracował S. Ż.. Były drążarki drutowe i wgłębne; w sumie były 3 maszyny, później 4. Praca była dwuzmianowa. Efektem pracy drążacza było to, że wycinało się różne kształty. Jest drut, który jest pod odpowiednim

napięciem i przechodzi przez materiał, który jest poddawany - wypalany przez maszynę. Elektroiskra pod napięciem wycinała. Można było wypalać różne kształty pod napięciem. Wgłębne wycinanie było jak gdyby frezarką - metodą elektroiskrową; materiał był zanurzony w nafcie. Elektroiskra zawsze była w tym urządzeniu. To były rzadkie maszyny. Było dużo pracy w nadgodzinach. Pomimo zmiany nazwy stanowiska pracy, odwołujący nadal wykonywał taki sam rodzaj pracy. Przyrostek "elektro" przy elektrodrażacz wynikał z tego, że maszyna działa na zasadzie iskrowym, elektroiskra wykonuje swoją pracę. Praca odbywała się przy użyciu nafty, która parowała. Ręce były ciągle spękane i suche, bo trzeba było zanurzać w nafcie. W drugiej maszynie też była praca w mule (**zeznania świadka S. Ż. – na nagraniu CD – 00:06:02 – 00:29:04 k. 26, okazane na rozprawie świadectwo pracy z 13.02.2019r. dot. zatrudnienia S. Ż. k. 24v/akta sprawy; akta osobowe wnioskodawcy**).

W dniu 6.07.2023r., C. C. złożył w ZUS wniosek o emeryturę z rekompensatą (**wniosek/akta ZUS**).

Po rozpatrzeniu wniosku ZUS zaliczył wnioskodawcy da szczególnych warunków 7 lat, 4 miesiące i 1 dzień od 1.09.1979 – 31.12.1986.

Decyzją z 27.07.2023r., Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w Ł. przyznał C. C. emeryturę od 19.07.2023r., tj. od osiągnięcia wieku emerytalnego (**decyzja/akta ZUS**).

Decyzją z 27.07.2023r., Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w Ł. odmówił C. C. przyznania prawa do rekompensaty, z uwagi na nieudowodnienie co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach (**decyzja/akta ZUS**).

**Powyższy stan faktyczny** Sąd ustalił na podstawie materiału dowodowego zgromadzonego w sprawie i w postępowaniu przed organem rentowym. Fakty dotyczące charakteru pracy wnioskodawcy w (...) od 1.01.1987 – 31.10.1999, Sąd ustalił na podstawie zeznań świadka S. Ż., którym dał wiarę oraz akt osobowych wnioskodawcy. W ocenie Sądu materiał dowodowy daje podstawy do uznania, że w-ca spełnił sporną przesłankę uzupełnienia stażu pracy w szczególnych warunkach, który uprawnia do nabycia prawa do rekompensaty. W spornym okresie wykonywał bowiem pracę w szczególnych warunkach, która wymieniona została w wykazie dział XIV wykazu A załącznika nr 1 do zarządzenia nr 3 Ministra Hutnictwa i Przemysłu Maszynowego poz. 12 pkt 1.

Z uwagi na wyjaśnienie okoliczności sprawy, Sąd uchylił postanowienie w zakresie dopuszczenia dowodu z przesłuchania W. G. i A. L. oraz pominął dowód z przesłuchania stron.

#### **Sąd Okręgowy zważył:**

Odwołanie zasługuje na uwzględnienie.

W myśl art. 2 pkt 5 ustawy z 9.12.2008r. o emeryturach pomostowych (Dz. U. z 2017r., poz. 644 ze zm.), rekompensata - odszkodowanie za utratę możliwości nabycia prawa do wcześniejszej emerytury z tytułu pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze dla osób, które nie nabyły prawa do emerytury pomostowej.

Jak wynika z art. 21 cyt. ustawy, rekompensata przysługuje ubezpieczonemu, jeżeli ma okres pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze w rozumieniu przepisów ustawy o emeryturach i rentach z FUS, wynoszący co najmniej 15 lat. Rekompensata nie przysługuje osobie, która nabyła prawo do emerytury na podstawie przepisów ustawy o emeryturach i rentach z FUS.

Celem rekompensaty, podobnie jak i emerytury pomostowej, jest łagodzenie skutków utraty możliwości przejścia na emeryturę przed osiągnięciem wieku emerytalnego przez pracowników zatrudnionych przy pracach w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze. W przypadku rekompensaty realizacja tego celu polega jednak nie na stworzeniu możliwości wcześniejszego zakończenia aktywności zawodowej, lecz na odpowiednim zwiększeniu podstawy wymiaru emerytury z FUS, do której osoba uprawniona nabyła prawo po osiągnięciu powszechnego wieku

emerytalnego. W taki sposób istotę rekompensaty określa zresztą sam ustawodawca, definiując ją w art. 2 pkt 5 ustawy o e. p.

Definicję pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze uprawniającą do wcześniejszej emerytury reguluje art. 32 ustawy emerytalno – rentowej oraz przepisy rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7.02.1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. Nr 8, poz. 43 ze zm.).

Zgodnie z §3 i §4 cyt. rozporządzenia, pracownik, który wykonywał prace w szczególnych warunkach wymienione w wykazie A, nabywa prawo do emerytury jeżeli łącznie spełnia warunki: mężczyzna jeżeli osiągnął wiek 60 lat, ma wymagany „okres zatrudnienia” 25 lat, w tym przepracował co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach.

Dla oceny, czy pracownik pracował w szczególnych warunkach, nie ma istotnego znaczenia nazwa zajmowanego przez niego stanowiska, tylko rodzaj powierzonej mu pracy. Decydującą rolę w analizie charakteru pracy ubezpieczonego ma zatem możliwość jej zakwalifikowania pod którąś z pozycji wymienionych w wykazach A lub B stanowiących załączniki do rozporządzenia Rady Ministrów z 7 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze.

Przeprowadzone postępowanie dowodowe wykazało, że wnioskodawca spełnił sporną przesłankę zatrudnienia w szczególnych warunkach, w wymaganym wymiarze co najmniej 15 lat. W okresie zatrudnienia w (...) od 1.01.1987 – 31.10.1999, wykonywał pracę w szczególnych warunkach, która wymieniona została w wykazie dział XIV wykazu A załącznika nr 1 do zarządzenia nr 3 Ministra Hutnictwa i Przemysłu Maszynowego poz. 12 pkt 1. Powyższy okres zatrudnienia z zaliczonym przez ZUS w wymiarze 7 lat, 4 miesięcy i 1 dnia, stanowią łącznie co najmniej 15 lat.

Mając na uwadze powyższe, na podstawie art. 477<sup>14</sup>§2 k.p.c., orzeczono jak w sentencji.